

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 125 (136)

Olsztyn, Niedziela 2 Czerwca 1946 r.

Rok II

Wspólnymi siłami

Za tydzień Olsztyn gościć będzie licznych gości z całego kraju na czele z przedstawicielami Rządu Jedności Narodowej. Przybędą również przedstawiciele prasy polskiej.

Olsztyn, stolica Warmii i Mazurów, musi godnie zaprezentować się w oczach gości, którzy przybędą tu, aby ocenić nasz własny wkład pracy do ogólnopolskiego dzieła odbudowy kraju i normalizacji życia powojennego. Oceniać będą również nasze osiągnięcia w dziele repolonizacji tej ziemi, zespolenia jej z Macierzą.

Na str. 3-ej zamieszczamy apel prezydenta miasta do mieszkańców o współdziałanie w generalnym porządkowaniu Olsztyna, do czego Zarząd Miejski przystępuje w nadchodzącym tygodniu. Apel prezydenta miasta nie może przeminać bez echa. Wszyscy stajemy do pracy, by w obrębie swoich posesji zaprowadzić porządek, którego nie powstydzimy się przed rodakami z całej Polski — naszymi gośćmi.

My jednak idziemy dalej, niż apel prezydenta miasta i, powołując się na parokrotne nasze wystąpienia od wczesnej wiosny poczynawszy, rzucamy hasło: ludność Olsztyna nie może ograniczyć się do współdziałania w porządkowaniu miasta jedynie w obrębie własnych siedzib.

Bierzmy przykład z ofiarnej i zawsze pełnej inicjatywy społecznej Warszawy! Dopomóżmy również Zarządowi Miejskiemu w porządkowaniu ulic i placów, co wymaga wielkiej zbiorowej pracy. Porządkiem w mieście nie tylko powitamy godnie dostojnych naszych gości. Porządek ten na długo służyć będzie nam naszym, naszemu zdrowiu i naszej wrażliwości estetycznej. Skorzystajmy więc z okazji.

W pierwszym rzędzie liczymy na organizacje młodzieżowe, które wielokrotnie wykazały już tak wiele zapału, energii i ofiarności społecznej. Młodzi, do pracy! Organizujcie szturmowe oddziały czystości i porządku, meldując je w Zarządzie Miejskim. Wasza gotowość spotka się napewno z uznaniem władz miejskich i całego społeczeństwa. Wł. M.

Kongres Przyjazni Polsko-Radzieckiej rozpoczął wczoraj obrady

Warszawa, 2.6 (SAP). Wczoraj w sobotę, o godz. 10 rano w gmachu posiedzeń Krajowej Rady Narodowej w Warszawie («Roma») rozpoczęły się obrady Kongresu Towarzystwa Przyjazni Polsko-Radzieckiej, które trwać będą 3 dni.

Gmach «Roma» udekorowany jest flagami polskimi i radzieckimi. Przed głównym wejściem ustawia się orkiestra górników śląskich w barwnych, oryginalnych strojach.

Sala obrad przedstawia się wręcz imponująco. Tonie ona w powodzi sztandarów polskich i radzieckich.

Sciany jej udekorowane są poza tym herbami miast, zielenią, fotografiami i plakatami z okresu wojny. Frontową ścianę sali zajmuje podium, na którym zasiądzie za chwilę Prezydium Kongresu.

W pierwszych rzędach zasiadają przedstawiciele KRN, Rządu i wyżsi oficerowie obu armii oraz szereg wybitnych reprezentantów społeczeństwa radzieckiego i polskiego.

M. inn. widzimy takie osobistości jak: wiceprezydentów KRN Barcikowskiego i Grabskiego, premiera Osóbkę-Morawskiego, wicepremierów

Gomulkę i Mikołajczyka, ambasadora ZSRR Lebediewa, min. Wycecha, generałów Masłowa, Trubnikowa, Okorowa, wybitnych uczonych radzieckich — akad. Palladina, Kairowa, Szmarinowa, słynnego pisarza Panferowa i wielu innych.

W głębi przepelnionej do ostatniego miejsca sali widzimy delegatów z całej Polski. W oczy rzucają się regionalne stroje Wielkopolan, Ślązaków i td.

Otwarcia obrad dokonuje prezes T-wa Przyjazni Polsko-Radzieckiej, min. H. Świątkowski, po czym odbywa się wybór Prezydium Kongresu.

Następnie po krótkim przemówieniu powitalnym na trybunę wstępuje sekretarz generalny CKW PPS — poseł J. Cyrankiewicz, który wygłasza obszerny referat pt. «Przyjaźń ze Związkiem Radzieckim — polską racją stanu».

Przebieg obrad pierwszego dnia Kongresu transmitowany był przez Polskie Radio.

Po południu w Teatrze Polskim odbyła się uroczysta akademii.

PPOK

PÓKRYTA ZOSTAŁA Z NADWYZKA

Z górą 1 milion obywateli subskrybował ponad

3 miliardy zł.

Przed nami okres pokoju

Marsz. Żymierski o pomocy ZSRR dla Wojska Polskiego

Warszawa, 2.6 (PAP) Naczelnny Dowódca W. P. Marszałek Żymierski złożył następujące oświadczenie po powrocie z Moskwy, które podajemy w wyjątkach:

«Udział przedstawicieli Wojska Polskiego w delegacji polskiej do Moskwy wypływał z głębokiej troski Rządu RP o pokój i bezpieczeństwo naszego kraju i związany był z rozmowami na tematy, dotyczące naszej siły zbrojnej, której gotowość bojowa jest jednym z czynników pokoju i bezpieczeństwa naszego Państwa. Najbliższe i bezpośrednie dotyczyło nas, w pierwszym rzędzie, zagadnienie dalszego zaopatrywania Wojska Polskiego w broń i amunicję — aż do czasu stworzenia przez nasz kraj własnego przemysłu zbrojeniowego. »Zwróciliśmy się z tą sprawą o pomoc do naszego sojusznika i otrzy-

maliśmy ją. Broń będzie nam dostarczona».

«Ciężar dozbrojenia i bojowego wyszkolenia Wojska Polskiego, dzięki tej daleko idącej życzliwości naszego sojusznika, został zdjęty z bark społeczeństwa polskiego. Rząd radziecki udziela nam uzbrojenia na zasadach długoterminowego kredytu, niezmierzone dla nas dogodnych».

«Mamy przed sobą długi okres pokojowego rozwoju. Wojny nie będzie, bo na straży pokoju stoi państwo o tak gigantycznych i nieogarnionych rezerwach siły, jak Związek Radziecki, związany w tej dziedzinie z wszystkimi narodami, miłującymi pokój».

Inauguracja Tygodnia PCK

Prezydent Bierut na uroczystej Akademii

«Czerwony Krzyż narodził się w duszy szlachetnego człowieka. Ojcem jego był Ból, a Litość — Matką. Piastunkami: Dobro i Miłosierdzie».

Warszawa, 2.6 (SAP) Imprezy Tygodnia P.C.K. zainaugurowała wczoraj uroczysta akademii w Teatrze Polskim w Warszawie.

Gmach Teatru odświętnie ubrany chorągiewkami Polskiego Czerwonego Krzyża. Widownia szalenie wypełniona publicznością. Przybyli przedstawiciele dyplomacji, licznie reprezentowana jest młodzież czerwono-krzyska. W łóż honorowej zajął miejsce Prezydent Bierut.

Scena udekorowana jest sztandarami narodowości, zrzeszonych pod hasłami Czerwonego Krzyża. Na tle spływającej od stropu czerwonej

materii wisi olbrzymi sztandar Czerwonego Krzyża.

Krótkie przemówienie powitalne wygłosił prezes Okręgu Warszawskiego P.C.K. ob. A. Lewandowski. Z kolei zabrał głos prezes Zarządu Głównego P.C.K. dr Hostkiewicz.

Po skreśleniu działalności i wyników pracy P.C.K. za rok ubiegły dr. Hostkiewicz podkreślił potrzebę pomocy całego społeczeństwa instytucji, która dla społeczeństwa pracuje.

— Musimy okazać największe zrozumienie dla celów i potrzeb Polskiego Czerwonego Krzyża przez jak największe popieranie akcji Tygodnia P. C. K.

Akademii zakończyła część artystyczna.

11 wyroków śmierci na potwory hitlerowskie ze Stutthofu

Gdańsk, 2.6 (SAP) Specjalny Sąd Garny w Gdańsku wydał wczoraj wyrok śmierci na 11 zbrodniarzy ze Stutthofu.

Skazani zostali: Johann Paulus — SS-Obersturmführer SS, Józef Rejter,

Wacław Kozłowski, Franciszek Szopiński, Jan Breit — «kapo», Wanda Kraff, Gerda Steinhof, Elisabeth Becker, Ewa Paradies, Jenny Barkmann — SS Frau, Tadeusz Kopczyński — izbowy.

9 i 10 czerwca

Wojewodzki Zjazd PPS w Olsztynie

Prezydent miasta Olsztyna

daje obraz gospodarki komunalnej

Na ostatnim posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej prezydent miasta ob. T. Pałucki wygłosił dłuższe przemówienie, w którym zobrazował działalność Zarządu Miejskiego za okres 7 miesięcy swego urzędowania na stanowisku komisarycznego prezydenta miasta.

Dotychczasowe osiągnięcia

Mówca bardzo powściągliwie ocenia dotychczasowe osiągnięcia w zakresie gospodarki komunalnej, jakkolwiek nie ulega kwestii, że miasto zawdzięcza Zarządowi Miejskiemu takie niewątpliwie zdobycze, jak woda, gaz i oświetlenie ulic, widoczne dla każdego zmiany w wyglądzie zewnętrznym miasta i wreszcie — uruchomienie tramwajów.

Wszystko to zostało osiągnięte mimo wielu trudności, dzięki niezmordowanej pracy robotników i personelu technicznego, oraz inicjatywie władz komunalnych.

Prezydent miasta zapowiada, że po nabyciu motoru Diesla i niezależnieniu się od elektrowni sieć wodociągowa będzie zasilana wodą również i w nocy.

Ruch tramwajowy nie jest jeszcze należycie uregulowany, a to z powodu niewystarczającej ilości i starej konstrukcji wozów, oraz braku odpowiednich urządzeń.

Ostatnio nadeszły trzy wozy z Elbląga. Jeden z nich już kursuje po mieście, dwa są w remoncie, a czwarty wóz pozostał dla remontu w Elblągu. Od Zielonych Świąt będziemy mogli uruchomić w komunikacji tramwajowej cztery wozy. Buduje się remiza tramwajowa, naprawia się dalsze wozy. Mówca wyraża przekonanie, że tramwaje nie będą przedsięwzięciem deficytowym.

— W okresie mego urzędowania, stwierdza mówca, nastąpiła poprawa uposażeń pracowników miejskich i czynione są dalsze kroki w tym kierunku.

Jeśli chodzi o organizację pogotowia przeciwpożarowego, to dziś już Olsztyn może się poszczycić zupełnie wystarczająco zaopatrzoną strażą pożarną, która służy nie tylko naszemu miastu, ale i okolicznym, nawet dalej położonym osiedlom.

Sprawy mieszkaniowe

W odpowiedzi na zarzuty pod adresem kwaterunku, mówca stwierdza, iż miasto jest przeludnione i tego faktu nie może zmienić ani Zarząd Miejski ani jego urzędnicy.

Olsztyn liczy obecnie ponad 34 tys. mieszkańców zameldowanych i około 5.000 niezameldowanych, nie licząc wojska i personelu służby bezpieczeństwa. Mieszkan jest około 7.500, urzędów i najróżniejszych instytucji ponad 90.

Zagadnienie mieszkaniowe nie ruszy z miejsca, dopóki Olsztyn nie otrzyma kredytów na odbudowę. Chcąc zachęcić inicjatywę prywatną w tym kierunku, miasto daje 10-letnią gwarancję korzystania z lokali tym, którzy własnym kosztem doprowadzą je do stanu używalności.

Gdyby miasto otrzymało kilkadziesiąt milionów złotych kredytu, to za tę sumę można byłoby oddać do użytku kilkaset izb.

— Nie jesteśmy w stanie uwzględnić napływających ustawicznie zapotrzebowań na mieszkania prywatne, nie

możemy również przydzielić lokali biurowych przybywającym z Warszawy przedstawicielom różnych urzędów i instytucji.

Personel Biura Kwaterunkowego ocenia mówca pozytywnie i stwierdza, że bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za jego czynności. Obywatele miasta muszą jednak zdawać sobie sprawę z tego, że klęska mieszkaniowa w Polsce jest obecnie zjawiskiem powszechnym.

— Chcąc nie chcąc musimy przyjąć system dokwaterowania

O kredyty na odbudowę

Przechodząc z kolei do zagadnienia kredytów, prezydent miasta przypomina uchwałę Rady Miejskiej w sprawie zaciągnięcia w Banku Komunalnym w Łodzi 15-milionowej pożyczki na rozbudowę instytucji użyteczności publicznej.

Nie wykorzystaliśmy wówczas w pełni tego kredytu, ponieważ obiecywano nam w niedługim czasie i to ze strony jak najbardziej miarodajnej — kredyt większy i długoterminowy. Prosiłszy wówczas o 27 mil. zł na inwestycje, a w pierwszym rzędzie na rozbudowę wodociągów i uruchomienie benzolowni, na komunikację tramwajową i 2 linie trolleybusowe.

Projektowaliśmy wówczas odbudowę starego Ratusza i domu wypoczynkowego, oraz szereg robót porządkowych w mieście. **Rachuby na ten kredyt zawiodły.** Nasze miasto otrzymało niewspółmiernie mały kredyt w stosunku do minimum najpilniejszych potrzeb.

— Jazdziłem — mówi ob. prezydent — trzykrotnie do Warszawy i, mam wrażenie, że zdołałem przekonać wicemin. Czajkowskiego o konieczności dodatkowych kredytów. Ale kredyty te będą bardzo szczupłe, a na większe liczyć nie możemy. To, co ma wpłynąć, starczy zaledwie na tramwaje i benzolownię.

Zjazd wojewodów w Warszawie obradował nad usprawnieniem administracji

W Min. Administracji Publicznej odbył się zjazd wojewodów. Całodziennym obradom, w których wzięli udział wszyscy wojewodowie, prezydenci miast Warszawy i Łodzi, oraz delegaci Biura Prezydium KRN, Prezydium Rady Ministrów i Biura Kontroli Państwa — przewodniczył min. dr. Kiernik.

W obradach wzięli również udział min. Inf. i Prop. Matuszewski, omawiając problem współpracy, względnie zespolenia urzędów informacji i propagandy z władzami administracyjnymi w terenie.

Wyniki ożywionej i na wysokim poziomie utrzymanej dyskusji zrealizował w końcowym przemówieniu

Syjam demonstruje przeciwko Francuzom

Bangkok, 2.6 (SAP) W Syjamie w dalszym ciągu odbywają się demonstracje antyfrancuskie. Szczególnie ostry charakter przybrały one w miejscowości Nonghai.

Donoszą o nowym lądowaniu oddziałów francuskich na syjamskim brzegu rzeki Mekong. Po wylądowaniu oddziały francuskie zaatakowały miejscowość Sichaing Mai.

Mówca oblicza koszty uruchomienia linii trolleybusowych na kilka mil. złotych. Byłoby to przedsięwzięcie niewątpliwie rentowne, zapewniające Olsztynowi komunikację bardziej wygodną i nowoczesną, niż tramwaje.

Jednym z najpilniejszych zadań władz komunalnych jest odebranie od ZEOM-u elektrowni o 3.000 kw. Dałoby to miastu około 500 tys. zł dochodu miesięcznego.

Finanse miejskie

Trzeba poważnie zastanowić się nad finansami miasta. Gmina ponosi wydatki według starych ustaw, mając dochody ograniczone nowymi ustawami. Dekret Min. Skarbu poza podatkiem konsumcyjnym nie daje nam nic. Miasto musi szukać nowych źródeł dochodu, a jednym z nich są przede wszystkim elektrownie.

W Ministerstwie jest tendencja przekazania ich miastu. Mówca ma nadzieję, że sprawa ta będzie załatwiona pomyślnie.

Ostatnie uwagi

W koncu swego przemówienia prezydent miasta dziękuje radnym za pomoc w pracy. Stwierdza jednocześnie, że miał z różnych stron wiele przeszkód, że rzucano mu kłody pod nogi i wywierano szkodliwą presję na ludzi z jego bliższego i dalszego otoczenia.

Demokracja przez pewne czynniki rozumiana jest jako punkt wyjścia do intryg, samowoli, nieróbstwa i braku dyscypliny służbowej. Taki stan rzeczy musi ustać, gdyż inaczej grozi nam anarchia. Ludzie, nie mający pojęcia o sprawach miejskich i o dobrym wychowaniu, chcą odgrywać rolę i nadawać ton życiu miasta.

Ob. T. Pałucki kończy swe przemówienie podzięką obydwu wiceprezydentom i ławnikom za zgodną i lojalną współpracę. (El)

Przegląd prasy

Lekcja czeska

Rezultatem wyborów w Czechosłowacji było powierzenie steru kraju w ręce stronnictw robotniczych. Wydarzenie to w okresie kształtowania się rzeczywistości powojennej ma ogromne znaczenie i dla innych krajów.

Wyniki wyborów czeskich są nie tylko dowodem mądrości politycznej naszych pobratymców ale i wielce pouczającą lekcją — pisze „Robotnik“:

„W wyborach, w których pozostawiono wolną grę sił międzypartyjnych, zdecydowane zwycięstwo odniosły partie robotnicze, głoszące hasła głębokich reform społecznych. I tutaj liczenie na zmniejszenie wpływów lewicowych na skutek ewentualnych zdradzeń ze Związkiem Radzieckim, wynikających ze skutków przebywania na terenie kraju przez pewien czas Czerwonej Armii — całkowicie zawodzi.

Nie tak dawno jedno z poważnych pism brytyjskich zaryzykowało parados, głosząc, że na skutek przebywania wojsk sojuszniczych na terenie krajów europejskich sytuacja odwraca się: Anglia i Ameryka zyskują na popularności na wschodzie Europy, a Związek Radziecki — na Zachodzie. Ten efektowny paradoks okazał w świetle wyborów czechosłowackich całą złudność operowania tego rodzaju błyskotliwymi, ale płytkimi dowcipami politycznymi. Okazało się, iż mądry naród umie patrzeć dalej poza kwestie takich czy innych maruderskich wybryków nieodłącznych od działania każdej wielkiej armii, a od kwestii zegarkowych odróżniać zagadnienia zasadnicze.

A te zagadnienia zasadnicze dla wszystkich dziś ludów w Europie są wspólne: jest to zagadnienie przekształcenia ustrojów w kierunku ich uspołecznienia.

I dalej: jeśli chodzi o narody słowiańskie ważniejsze jest ponad codzienne drobiazgi właściwe umocnienie pozycji Słowiańszczyzny wobec trwałej groźby niemieckiej. I tutaj znów przyszło zwycięstwo wyborcze dla partii rozumiejących z jednej strony konieczność stałej czujności wobec Niemiec, z drugiej — historyczną konieczność utrzymania i utrwalenia sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Taka jest lekcja, którą nam dają nasi czescy pobratymcy, lekcja nad którą się musimy bardzo głęboko zastanowić“.

Premier Smuts ubolewa nad „pozalowania godnym“ losem Niemiec

London, 2.6 (SAP) Gen. Jan Smuts, premier południowo-afrykański zwrócił się przez radio do krajów Imperium Brytyjskiego z wezwaniem, by w dążeniu do zapewnienia sobie bezpieczeństwa polegały nie tylko na ONZ, ale również na własnym przygotowaniu do obrony.

Poza tym gen. Smuts wzywa do zrewidowania obecnej polityki w stosunku do Niemiec. Wydaje mu się, że polityka ta dąży do kompletnego

Twoja gazeta — to „Wiadomości Mazurskie“

Czytaj je i popieraj

wyniszczenia narodu, mającego historyczną rolę.

Zdaniem gen. Smutsa, Niemcy są nie tylko „sercem“ kontynentu europejskiego, ale również od Niemiec zależy sytuacja Europy w czasie wojny i pokoju.

Rekord komunikacji lotniczej

Samolot komunikacyjny Brytyjskich Linii Lotniczych zakończył swój najdłuższy inauguracyjny lot na trasie Heathrow (lotnisko pod Londynem) — Sidney w Australii, pokrywając trasę 20 tys. klm. w rekordowym czasie 63 i 1/4 godziny. (SAP)

Repatrianci jada

Przybył transport z Wilna (Nr 8 — 95) w składzie 69 wagonów. Przyjechało 757 osób.

Przybył transport ze St. Święcian (Nr 13) w składzie 43 wagonów. Przyjechało 311 osób, przywożąc 124 sztuk inwent. żywego.

Przybył transport z N. Wilejki-Szumskiej w składzie 68 wagonów. Przyjechało 602 osoby, przywożąc 390 sztuk inwent. żywego.

Przybył transport z Niemenczyna-Bezdan w składzie 46 wagonów. Przyjechało 437 osób, przywożąc 450 sztuk inwent. żywego.

Pracownicy Kolei na PPOK

Subskrypcja Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju została już w Okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Olsztynie zakończona.

Ogółem pracownicy Okręgu Dyrekcji podpisali PPOK na sumę 4.960.500 złotych.

Pierwsza rata w wysokości 800 tys. zł. została już wpłacona.

Porządkujemy miasto

W nadchodzącym tygodniu władze miejskie przystępują na wielką skalę do porządkowania i oczyszczania ulic i placów.

W związku z tym apeluje się do mieszkańców, aby w tym „tygodniu czystości“ ze swojej strony przeprowadzili generalne porządki na podwórzach i w obrębie swoich posesji.

Pamiętajmy: upały i śmiecie — to groźba poważnych epidemii. Zapołączmy im tylko wspólnym wysiłkiem Zarządu Miejskiego i samych mieszkańców.

Nie handlować na starym placu

Jak się dowiadujemy, handel na likwidowanym placu targowym przy ul. Nowowiejskiego (pod Zamkiem) jest zabroniony.

Milicja Obywatelska otrzymała polecenie doradczego karania przekupców, handlujących na tym placu.

Nowe kąpielisko nad j. Krzymym

Dziś nad jeziorem Krzymym Związek Zawodowy Pracowników Samorządowych uruchamia kąpielisko. Wstęp dla wszystkich za opłatą 15 złotych na osobę.

Pięknie położone kąpielisko i wody, oczekujące miłośników wody, zachęcają do skorzystania z uruchomionej placówki wczasów.

Dojazd tramwajem do jeziora Ługiego, po czym niemęczącą drogą w lewo od przystanku po kilkuminutowym marszu dochodzi się do kąpieliska.

Dziś wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19.30 „Dama Hameliowa“
H. Dumasa (syna).

Kino „Polonia“

„Nieuchwytny Smith“.

Kino „Mazur“

„Aktorka“.

Wielki artysta — bojownik postępu

Przed odsłonięciem pomnika St. Jaracza w Olsztynie

W surowym, ciężkim zarysie twarzy Stefana Jaracza uderza jakiś głęboki, tragiczny wyraz.

Ten wielki artysta dramatyczny, ale również i nieustraszony bojownik o najszczytniejsze hasła demokratyczne, stary, wierny szermierz Polskiej Partii Socjalistycznej, nie stąpił po różach, na które prawem swego talentu i niezłomnej indywidualności w pełni zasługiwał.

Pamiętne są jego walki ideowe o poziom sceny polskiej, o kulturę ojczystego słowa, walki zawsze opromienione głębią istotnego przekonania i bezpośredniej szczerości.

Wyrazem tych szczytnych dążeń było założenie Teatru „Ateneum“ w Warszawie — Teatru najszerzych warstw społecznych i wielkich ambicji artystycznych.

Te „blaski i nędze“ pięknego, zasłużonego żywota Stefana Jaracza, zakończonego przedwcześnie śmiercią, którą spowodował pobyt w hitlerowskim obozie, domagają się trwałego uwiecznienia.

O ile wiemy — Olsztyn jest pierwszym miastem w Polsce, w którym z inicjatywy grona osób w dniu 9 czerwca zostanie odsłonięte popiersie wielkiego aktora, którego imieniem

szczyli się nasz zasłużony już Teatr. Samotny cokół przed gmachem Teatru jest przygotowany na przyjęcie popiersia St. Jaracza, które zaprojektował i wykonuje utalentowany artysta rzeźbiarz Jan Kubicki.

W rozmowie z niestrudżonym inicjatorem pomnika dyr. St. Wolickim i z ob. J. Kubickim ustalamy szereg interesujących szczegółów.

Z przyznanych na budowę pomnika przez miasto 280.000 zł. dotychczas rozchodowano 50.000 zł. Dla dokończenia pracy konieczne jest dalsze poparcie czynników powołanych.

Pracy, według słów ob. Kubickiego, jest „po uszy“. Związane to jest ze zbliżającym się terminem odsłonięcia pomnika, zdecydowanie ustalonym na dzień 9 bm., kiedy rozpocznie w Olsztynie obrady I Wojewódzki Kongres PPS, w dniu Święta Ludowego, regionalnych uroczystości „Godów Wiosennych“, połączonych z wycieczką dziennikarzy z całego kraju.

Twarz Jaracza w rzeźbie Kubickiego po szeregu prób ujęta została w tym tragicznym wyrazie, który utrwalił pobyt artysty w obozie hitlerowskim.

Narazie ustawione będzie na cokole nawprost Teatru popiersie prowizoryczne. W ciągu jednak paru miesięcy wykute zostanie w granicie i w tej postaci ustawione już na stałe. Monumentalne, granitowe popiersie Jaracza stanie się niewątpliwie upiększeniem Olsztyna i silnym akcentem polskości miasta.

Dlatego też należy wyrazić szczerą wdzięczność inicjatorom i wykonawcom pomnika Stefana Jaracza, którzy, nie zrażając się żadnymi trudnościami, realizują te piękne i szlachetne dzieło.

Z. A.

Apel prezydenta miasta do mieszkańców Olsztyna

W dniu 9 i 10 bm. przybędą do Olsztyna dostojnicy państwowi oraz liczni goście z całego kraju w związku z majacymi się odbyć: I Wojewódzkim Zjazdem PPS, Świętem Ludowym, uroczystościami regionalnymi „Gody Wiosenne“ i przyjęciem wycieczki prasowej.

Prezydent miasta prosi przeto za

naszym pośrednictwem urzędy, instytucje i organizacje oraz ludność miasta o udekorowanie gmachów, domów i witryn sklepowych, aby Olsztyn przywdział godną szatę na przyjęcie miłych gości.

Wszelkie prace dekoracyjne należy zakończyć do dn. 8 bm. (sobota).

Prawdziwe autobusy obsługiwać będą linie PKS

Państwowa Komunikacja Samochodowa obejmuje siecią obsługi towarowo-pasażerskiej całe nasze województwo.

W założeniu PKS ma objąć regularną komunikację samochodową nie tylko na liniach wewnętrzno-wojewódzkich, ale podjąć się stałej obsługi szlaków dalekodystansowych.

Trudności w realizacji tego na szeroką skalę zakrojonego programu są duże i mogą być przezwyciężone jedynie z czasem, z chwilą uzyskania niezbędnych sił fachowych, pomocy technicznej i finansowej. Nie mniej jednak PKS — Olsztyn ma do zapanowania szereg poważnych osiągnięć dzięki pełnej zapasowi pracy całego personelu i energii inż. Dębickiego, kierownika miejscowej placówki.

Jednym z takich osiągnięć, które będzie miało niepoślednie znaczenie dla ożywienia ruchu pasażerskiego w szczególności, a dla rozwoju komunikacji samochodowej w ogóle, — to uruchomienie „prawdziwych“ autobusów, które zastąpią na liniach bardziej przeciążonych prowizoryczne wozy pasażerskie PKS, przerobione z ciężarówek.

Prace nad montażem autobusów pod fachowym okiem kierownika warsztatów ob. Kaszyńskiego prowadzone są na placu garażowym PKS przy ul. Jagiellońskiej 75.

Prymitywne środki techniczne i szczupłość personelu warsztatowego są mankamentem poważnym, przeto praca posuwa się w tempie powolnym. Dotychczas został wykonany całkowicie piękny 42-osobowy autobus, który w połowie bieżącego tygodnia rozpocznie służbę na linii Olsztyn — Landsberg. Drugi bliźniaczy wóz ma ruszyć około 15 bm., zapewniając pasażerom maksimum wygod i bezpieczeństwa. W koncowej fazie montażu jest trzeci autobus, nieco mniejszy, o oryginalnym „obciętym“ motorze. Montaż autobusów nie jest dzisiaj zadaniem wdzięcznym. Ilekroć stary, zabiegów i trudów wymaga zdobycie najmniejszej części, skompletowanie motoru, podwozia, ściągnięcie porzuconej na łonie natury zardzewiałej karoserii. PKS — Olsztyn zdaje egzamin. Wysiłkiem ręk załogi warsztatowej uruchomione autobusy są tego egzaminu notą celującą. (g).

Jeszcze w bieżącym sezonie

rusza fabryki przetworów owocowo-warzywnych

Obszary leśne województwa olsztyńskiego rodzą niezliczone ilości jagód i grzybów. Produkty te staną się niebawem podstawą nowej gałęzi naszego lokalnego przemysłu.

Zrzeszenie Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w Olsztynie, wykorzystując ofertę Spółdzielni „Las“ i Dyrekcji Lasów, zobowiązujących się dostarczyć wielką ilość produktów leśnych, zamierza w najbliższym czasie uruchomić kilka fabryk przetwórczych.

W związku z tym Zrzeszenie Samopomocy Chłopskiej stara się o odpowiednie urządzenia fabryczne z dostaw UNRRA. Co najmniej 6 takich kompletów spodziewa się otrzymać

Zrzeszenie dla uruchomienia przemysłu przetwórczego.

Przemysł przetwórczy wykorzysta również poniemieckie bezpańskie ogrody oraz zabezpieczy dla swej produkcji przydrożne drzewa owocowe.

Jutro pierwsza będzie uruchomiona fabryka przetworów owocowo-warzywnych w Reszlu. Budynek tej fabryki znajduje się obecnie w trakcie przejmowania przez Zrzeszenie Samopomocy Chłopskiej.

Należy spodziewać się, że inicjatywa Zrzeszenia Samopomocy Chłopskiej natrafi na podatny grunt u czynników miarodajnych i otworzy nowe perspektywy rozwojowe dla naszego przemysłu lokalnego. (z. p.)

Nie robic tłoku w tramwajach

Nie czepląc się wozów

Tramwaje, które miasto uruchomiło, pokonywując tak wielkie trudności, niszczone są przez samą ludność! W przeładowanych bowiem wozach psują się motory i inne urządzenia, co wymaga ciągłych remontów. W rezultacie zaś publiczność, sama będąc temu współwinna, sarka i gniewa się, że zbyt długo wypada czekać na tramwaj.

Brak karności ze strony pasażerów zmusił Zarząd Miejski do wydania specjalnych zarządzeń, które

położą kres dewastacji wozów.

Jeśli nie pomoże perswazja — przeładowany nadmiernie tramwaj wogóle nie ruszy z miejsca dotąd, póki nie opuszcza go nadliczbowi pasażerowie.

Milicja Ob. otrzymała również polecenie interwencji w tych wypadkach, oraz ściągnięcia doraznych mandatów za czeplanie się wozów.

ZŁOZ OFIARE NA P. C. K.

Z sali odczytowej

O kierunek rozwoju woj. olsztyńskiego

W ramach cyklu odczytów, organizowanych przez Polski Zw. Zachodni przy współudziale Koła prelegentów Zw. Nauczycielstwa Polskiego poseł Korolewicz-Wilamowski wygłosił prelekcję na temat: »Drogi rozwoju gospodarczego woj. mazurskiego«.

Na wstępie prelegent nawiązał do polityki gospodarczej Niemiec, które uważały b. Prusy Wschodnie za bazę wypadową na wschód. Gospodarczo tereny te nie opłacały się Rzeszy, i stanowiły poważny ciężar ekonomiczny, stając się natomiast wzorową bazą militarną.

Tym się tłumaczy wspaniałe rozbudowana sieć komunikacyjna: 11 tys. km. dróg bitych, 1200 km. dróg wodnych i 3 tys. km. kolei żelaznych. Luksusowe budowle i urządzenia są dowodem tego, że nie chodziło tu o dorazną rentowność, lecz o plany zabiorcze.

Leśnictwo stanowiło głównie tereny łowieckie. Zalesienie terenu, wynoszące jednak 20% powierzchni nie dostarczało surowca licznym tartakom i fabrykom celulozy: surowiec był dowożony, między innymi z Polski.

Rybołówstwo, które zdawałoby się powinno być specjalnie faworyzowane, stało na poziomie zupełnie prymitywnym. Ośrodkami rybnymi były Luczany i Mikołajki. Połowy osiągały zaledwie 4,5 mil. kg. ryb rocznie.

Okres wojny nie wpłynął ujemnie na te tereny, dopiero działania wojenne, które były tu szczególnie zacięte, poważnie je zniszczyły. Szabrownictwo dokonywało dzieła zniszczenia, kładąc kraj gospodarczo na obie łopatki.

Jeżeli więc chodzi o odbudowę naszego województwa, prelegent nie sugeruje kierunku jego rozwoju, wyraża jednak zdanie, że winno ono iść po linii naturalnych możliwości.

Gospodarka w tym kraju winna oprzeć się głównie na rolnictwie i jego gałęziach. Przy czym produkty rolne muszą być wysokiej jakości, aby mogły wytrzymać konkurencję eksportową. Wydajność rolnictwa bowiem może łatwo wyżywić 3 miliony ludności, jak to było za czasów Rzeszy, przeto dla nadwyżek żywnościowych muszą się znaleźć rynki zbytu.

Aby postawić rolnictwo na nogi, należy uzdrowić strukturę gospodar-

czą przez likwidację wielkich majątków na rzecz zdrowych samodzielnych drobnych gospodarstw. Hordowla bydła i trzody chlewnej powinna znaleźć oparcie o przetwó-

stwo mleczarskie i kazeiniarnie. Należy odbudować przemysł drzewny, rozwinąć rybołówstwo. Oto są drogi rozwojowe województwa olsztyńskiego, wskazane przez prelegenta (j.j.)

Przewodniczący i ich zastępcy Obwodowych Komisji Głosowania Ludowego

Okregowy Komisarz Głosowania Ludowego na Okręg Mazurski mianował z dniem 27 V. rb. następujących przewodniczących i ich zast. w 270 obwodach Głosowania Ludowego na terenie woj. Olsztyńskiego.

Powiat Olsztyn. Butryny — Pawłowski Józef, Mizerski Zbigniew. Dywity — Zietara August, Zurawski Józef. Dąbrówka — Kołodziejski Antoni, Radkiewicz Stanisław. Gietrzwałd — Głowacki Tadeusz, Macierzyński Stanisław. Gronity — Świątalska Elżbieta, Jarzębicka Krystyna. Klebark — Karczewski Władysław, Drozdowski Aleksander. Stary Olsztyn — Górski Bolesław, Wywrot Leon. Lamkowo — Sawicki Stanisław, Lomiejko Jan. Wielka Purda — Słaboszewski Józef, Ciekowski Władysław. Ramsowo — Zaborowski Józef, Piotrowski Józef. Stawiguda — Brzostowski Wacław, Krawczyk Czesław. Szymbark — Sroka Marian, Ks. Więckowski Albin. Wartembork — Sielawa Jan, Sokolnicki Władysław.

Powiat Nibork. Nibork Miasto — Golba Aleksander, Lewandowski Michał. Skotowo — Kordulski Marian, Romeski Daniel. Garpiny — Pienkosz Aleksander, Glabica Hubert. Rogusz — Sławiński Bolesław, Krepka Ludwik. Napiwoda — Szpajewski Jan, Warda Stefan. Lyna — Pałuba Ksawery, Ząbkiewicz Jan. Wieckowo — Cichowicz Adolf, Ligenza Stanisław. Rog — Majewski Jan, Jabłocki Franciszek. Jedwabno — Wysmyk Stanisław, Tomalski Antoni. Nowy Dwór — Olewniczak Zygmunt, Dąbkowski Stanisław. Czarny Piec — Swiderski Zygmunt, Studniak Franciszek. Kot — Błaszczowski Edward, Błaszczak Ryszard. Kozłowo — Szafirski Mieczysław, Michalak Wacław. Sarnowo — Dzygał Franciszek, Brzuzy Franciszek. Pielgrzymowo — Pabianek Wacław, Pac Czesław. Kanigowo — Wrzeszcz Józef, Zieliński Henryk. Szkudaj — Kapuściński Feliks, Kępka Stanisław.

Powiat Ostród. Ostród I — Przewoźny Wacław, Pyslak Jan, Jelenia Góra — Dziedzicki Kazimierz, Jarosławski Zbigniew. Tyrowo — Merezkiewicz Napoleon, Teresko Teofil. Reszki — Jankowski Józef, Teodorowicz Stanisław. Brzydowo — Zalewski Stanisław, Nawrocki Andrzej. Wisuty — Dąbrowski Henryk, Wojciechowska Jadwiga. Tomaszyn — Kozuk Antoni, Lukowski Jan. Jabłonka — Marcinkiewicz Antoni, Lisek Antoni. Miłomłyn — Urbański Stefan, Golanowski Remigiusz. Pietrzyłlas — Arcichowski Apolinary, Jarosławski Feliks. Dylewo — Czemplik Józef, Grodek Stanisław. Grunwald — Lewandowski Stefan, Detkiewicz Jan. Tulodziej — Chorzewski Saturnin, Rosiak Konstanty. Lubian — Wolski Antoni, Rakoczy Franciszek. Mostkowo — Jasiuk Mieczysław, Głogowski Władysław. Lukta — Grubski Leonard, Pajewski Władysław. Taborze — Grzelak Jan, Jaciuk Mieczysław. Wyszupin — Oniszczyk Bazyli, Darmacki Aleksander. Dąbrowno — Zaremba Jan, Majewski Józef. Ruskowo — Hercyg Feliks, Chrzanowski Wacław. Tamogowo — Dąbrowski Zygmunt, Kaczmarek Walenty. Olsztynek gmina — Rudziński Leon, Pliskiewicz Władysław. Waplewo — Jasiński Piotr, Kopysteckie Feliks. Hurki — Kowalik Aleksander, Towski Piotr. Januszkowo — Dąbrowski Jan, Grzełowski Tadeusz. (d. c. n.) (834)

PRZETARGI NIEOGRANICZONE

Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Olsztynie ogłasza niniejszym przetargi nieograniczone na wykonanie:

- 1) remontu centralnego ogrzewania w budynku pocztowym w Luczanach;
- 2) remontu instalacji kanalizacyjno-wodociągowej w budynku pocztowym w Luczanach;
- 3) instalacji świetlnej w budynku pocztowym w Luczanach;
- 4) remontu centralnego ogrzewania w budynku obwodowego up. Olsztyn 1;
- 5) remontu centralnego ogrzewania w pocztowym urzędzie przewoźnym w Olsztynie.

Przetargi rozpoczyna się w dniu 19 czerwca 1946 r. o godz. 10 ej w Oddziale Budowlanym Dyrekcji Okr. P. i T. w Olsztynie przy ul. 22 Stycznia 1945 r. Nr. 1, pok. Nr. 26. Do dnia 19.VI.46 r. godz. 9-ta dopuszczalne jest składanie ofert pisemnych.

W wyżej wskazanym biurze oferty mogą otrzymać szczegółowe warunki określające sposób składania ofert i wadium wraz z podkładami przetargowymi za zwrotem kosztu oraz wszelkie informacje dotyczące robót.

Dyrekcja Okr. P. i T. zastrzega sobie prawo wyboru z przetargu przedsiębiorcy bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku. 836-1

Olsztyński Klub Motocyklowy

zawiadamia zainteresowanych sportowców że

Ogólne Zebranie Członków Klubu

(831-2) odbędzie się w świetlicy Woj. Urz. Inf. i Prop. ul. Stalina 7 w czwartek dnia 6 czerwca o godz. 18-tej.

OGŁOSZENIA

DRABNE

ZA ZWROTEM kosztów remontu i przeprowadzki poszukujemy dla naszych pracowników mieszkań w obrębie m. Olsztyna. Zgłoszenia prosimy kierować do „Społem” oddział rolniczy, Olsztyn ul. Ogrodowa 7.

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, metrykę ślubną, nakaz kwatunkowy, zaświadczenie na przewóz mebli wydane przez Starostwo Grodzkie, kartki żywnościowe na m-c maj i czerwiec na nazwisko Ney Ema. (829)

UNIEWAZNIAM skradzione: dowód tożsamości wydany przez PCK w Warszawie na nazwisko Wenar Andrzej, oraz metrykę na nazwisko Wenar Władysław. (830)

UNIEWAZNIAM zagubiony dowód osobisty wydany przez gminę Dębowa Góra pow. Skierniewice, oraz kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Skierniewice a potwierdzoną przez RKU Szczytno na nazwisko Józef Grotkowski urodzony 13 lutego 1918 r. Obecnie zamieszkały we wsi Świątynia gm. Świątynia, pow. Szczytno. (832-2)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną Nr. 83231, wydaną w Wilnie na nazwisko Akwit-Okwit Adam. (827)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Warszawa na nazwisko Dobrzyński Stanisław, urodz. 7/5 1925 r. (837-2)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego wydane przez gminę Dywity na nazwisko Jagęła Maria, zamieszkała w miejscowości Ugwałd, gm. Dywity, oraz zaświadczenie na krowę wydane przez Urząd Ziemski w Olsztynie. (838)

UNIEWAZNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną, wydaną przez PUR w Imiencu na nazwisko Najdzion Jan urodz. 10/V 1929 w Terrebimie pow. Stalowa, zamieszkały w Szonfaldzie gm. Klebark. (839)

UNIEWAZNIAM zagubioną legitymację kolejową wydaną przez Dyr. PKP Olsztyn, na nazwisko Zakrzewska Zofia, zamieszkała Olsztyn, Słowackiego 27. (840)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie tożsamości konia wydane przez gminę Szymbark na nazwisko Sieniawski Jan, zamieszkały w Gietkowie, pow. Olsztyn. (841)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego wydane przez gminę Klebark Wielki na nazwisko Jabłońska Cecylia, zamieszkała w Wygodzie, pow. Olsztyn. (842)

UNIEWAZNIAM zagubiony tymczasowy dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski m. Olsztyna na nazwisko Wołoszyn Józef, zam. Olsztyn, Warmińska 2. (844)

UNIEWAZNIAM skradzione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn oraz kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Olsztyn na nazwisko Barabasz Bernard urodz. 26/I 1924 r. w Skawotach, gmina Klebark. (843-2)

WSZELKIE PRACE biurowe, prowadzenie księgowości w przedsiębiorstwach, sklepach za umiarkowane wynagrodzenie. Oferty kierować: „Księgowy” (845)

KONCESJONOWANY Warsztat Wągar-sko-Ślusarski. Naprawa wag wszelkich typów i robót ślusarskich. Magistracka 10, koło spółdzielni Mazur. Kupno, sprzedaż wag. (847-3)

UNIEWAZNIAM zagubione: legitymację pocztową Nr. 315/1 oraz świadectwo ślubu, na nazwisko Witkowska Janina. (846)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadstawy rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo nazwie nie wychodzi.